

□

Minister **Rouvoet**: Voorzitter. Alleen de motie-Langkamp op stuk nr. 7 betreft mijn terrein. Maar eerst ga ik nog kort in op de verhouding tussen beleid en uitvoering, waarover mevrouw Langkamp een aantal opmerkingen heeft gemaakt. Zij heeft mij ongetwijfeld ook goed begrepen. Het is niet zo dat als er nog fouten worden gemaakt, dit dus aan het beleid ligt. Dat zou immers de indruk wekken dat er nooit meer fouten worden gemaakt als een ander beleid, zoals zij dit voor ogen heeft, wordt gevoerd. Was het maar zo. Het is wel waar dat als er in de praktijk nog dingen fout blijken te gaan je twee dingen moet doen. Je moet eerst nagaan of je de uitvoeringspraktijk kunt verbeteren. Vervolgens moet je nagaan of er misschien diepere oorzaken liggen in het beleid. Die vraag moet je nooit uit de weg gaan. Wij doen dat ook niet. Deze vraag kan overigens ook voortkomen uit bevindingen van bijvoorbeeld de Nationale ombudsman.

Ik ga in op de motie-Langkamp op stuk nr. 7. Het heeft de voorkeur van het kabinet om niet te snel te zeggen dat wij alleen in Den Haag centraal kunnen regelen hoe het wel moet gaan in de uitvoeringspraktijk, zeker als het werkwijze van professionals betreft. Het heeft ook iets te maken met een dieperliggende motivatie om ruimte te geven aan de professionals die zelf verantwoordelijk zijn voor hun werk. Het is de professionele verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het werk.

Dat brengt mij bij de motie over de klachtenafhandeling bij de Bureaus Jeugdzorg. Daar hing mevrouw Langkamp dat verhaal ook aan vast. Ik heb al aangegeven dat wij niet de enigen zijn die de procedures kunnen vaststellen. De Bureaus Jeugdzorg moeten de klachtenbehandeling en -procedure kennen. Dat is verplicht. Mevrouw Langkamp geeft in de motie aan dat er geen eenduidigheid is in de interne klachtafhandeling. Zij vindt een goede, eerlijke en eenduidige klachtenafhandeling bij de Bureaus Jeugdzorg van groot belang. Ik denk dat het van belang is om daar met elkaar een dikke streep onder te zetten. Het gaat er natuurlijk primair om dat er een goede en eerlijke klachtenafhandeling is en dat mensen goed geholpen worden. Of dat dan in alle gevallen exact op dezelfde wijze in een procedure is ondergebracht, vind ik eerlijk gezegd nog iets van een tweede orde, maar over die goede en eerlijke klachtenafhandeling zijn wij het graag eens.

In de motie wordt de regering verzocht, ervoor te zorgen dat alle Bureaus Jeugdzorg een eenduidige interne klachtenafhandeling krijgen. Ik heb al gezegd dat Bureaus Jeugdzorg in feite private stichtingen zijn. Zo worden ze ook in de wet aangeduid. Het zijn geen bestuursorganen waar ik een klachtenprocedure voorschrijf. Zoals mevrouw Langkamp zich wellicht zal herinneren, heb ik in het algemeen overleg van 8 april beloofd om de Kamer nader te informeren over het functioneren van klachtencommissies binnen de jeugdzorg, de procedures, de positie van ouders en het klachtrecht. Ik heb toegezegd dat ik de Kamer daarover zal informeren voor de behandeling van de begroting van het onderdeel Jeugd en Gezin. Ik ben best bereid om in dat verband met de MOgroep nog eens precies op dat punt van mevrouw Langkamp in te zoomen en dat bij die rapportage aan de Kamer te betrekken. Ik zou kunnen zeggen dat de motie daarmee overbodig is, maar dat zou misschien een beetje flauw zijn. Ik vraag haar derhalve

om de motie tot dat moment aan te houden. Daar wordt dus langs die weg uitvoering aan gegeven.

De **voorzitter**: Ik constateer dat mevrouw Langkamp geen aanleiding ziet om haar motie aan te houden.

Het woord is aan de staatssecretaris van VWS.

□

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voorzitter. Ik ben nog een reactie schuldig op de motie van mevrouw Leijten waarin de regering wordt verzocht, het CAK geen vorderingen op inkomen te laten doen totdat alle wachttijden zijn opgelost en de foute berekeningen verleden tijd zijn. Ik ontraad de Kamer de aanvaarding van deze motie. Dat staat even los van het feit dat de eerste constatering niet klopt, omdat niet het CAK maar de SVB en het UWV de broninhouding bij uitkeringen doen. Dat zou echter verholpen kunnen worden.

Ernstiger is dat ik het geen goede oplossing vind voor het probleem. Ik wil namelijk naar een structurele oplossing. Daarmee zijn wij ook al een heel eind gevorderd door de maatregelen die wij de afgelopen tijd hebben genomen. De afstemming in de keten gaat een stuk beter dan in het verleden. De problemen bij het CAK zijn inderdaad nog niet over, maar wij hebben op heel veel onderdelen verbeteringen aangebracht. Mocht ik nu gaan doen wat in de motie wordt gevraagd, dan zadel ik burgers met een enorme last op. Zij moeten die eigen bijdrage immers uiteindelijk toch betalen. Dat betekent dus dat zij opeens later horen dat zij een enorm bedrag moeten betalen. Dan krijg je echt een probleem. Dat lijkt mij ook in het belang van burgers niet wenselijk.

Los daarvan creëer ik daarmee een enorme chaos, omdat ik dan een hele keten daadwerkelijk in de war stuur omdat men dan voor dit soort specifieke gevallen allemaal andere maatregelen moeten nemen. En dat gaat weer ten koste van het werken aan die structurele oplossing waar ik op uit ben.

Over de wens bestaat tussen mevrouw Leijten en mij geen verschil van mening. Ik wil ook dat burgers zo min mogelijk de dupe worden. Ik vind ook dat er een beroep op alle overheidsdiensten gedaan moet worden om zorgvuldig te zijn, goed samen te werken en burgers zo goed mogelijk te bedienen. Ik denk echter niet dat dit de oplossing biedt voor problemen die wij nu nog zien, maar die gelukkig wel een stuk kleiner zijn dan in het verleden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Over de moties wordt aanstaande dinsdag gestemd.

De vergadering wordt van 17.20 uur tot 18.50 uur geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 3 september 2009 over de **Razeb**.

De **voorzitter**: Ik heet de minister van Buitenlandse Zaken welkom en geef meteen het woord aan de heer Voordewind van de fractie van de ChristenUnie.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie): Voorzitter. We hebben vanmiddag uitgebreid gesproken over het vredesproces in het Midden-Oosten, over Iran en de verbintenis daartussen. Omdat ik vond dat naar aanleiding van dat overleg nog niet helemaal duidelijk was of de minister streeft naar een deadline voor het nemen van een besluit omtrent het aanvullend sanctiepakket voor Iran, kom ik tot de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat Iran ertoe gebracht zou moeten worden, zich te houden aan zijn IAEA-verplichtingen en het aanbod tot open overleg moet aannemen;

verzoekt de regering, te bevorderen dat de EU en de VS gezamenlijk Iran duidelijk maken dat wanneer Iran niet onvoorwaardelijk en constructief ingaat op het aanbod tot overleg, additionele, scherpe sanctiemaatregelen worden genomen, bij voorkeur in de VN-Veiligheidsraad;

verzoekt de regering voorts, te bevorderen dat EU en VS hiervoor Iran een duidelijke deadline stellen in overleg met de P5+1 (E3+3)-partners,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Voordewind en Nicolaï. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 918 (21501-02).

De heer **Haverkamp** (CDA): Voorzitter. Ik heb twee vragen aan de heer Voordewind. We hebben in het overleg inderdaad uitgebreid stilgestaan bij de situatie in Iran. De minister heeft ook aangegeven hoe discussies in internationale fora verlopen. De inzet is wat ons betreft heel helder: heeft de heer Voordewind het gevoel dat de minister niet hard genoeg zijn best doet? Daarnaast een praktische vraag aan hem: we hebben eerder een motie aangenomen rondom een pakket sanctiemaatregelen. Dat pakket is er op dit moment nog niet eens. Wat is dan de zin van het opleggen van een deadline als je nog niet eens het pakket aan sancties hebt?

De heer **Voordewind** (ChristenUnie): Wij hebben hier al verschillende keren over gesproken met deze minister, dus u weet ook dat zo'n pakket ontwikkeld zou moeten worden. Ik heb de desbetreffende motie meeondertekend. Ik weet dat er concreet over wordt nagedacht, maar mijn fractie vindt dat wij, als wij niet daadwerkelijk streven naar een deadline voor Iran, ongeveer eenzelfde soort situatie krijgen als wij met Irak hebben meegeemaakt. Wij zijn toen elf jaar lang om de tuin geleid. Toen was het: steeds maar weer dreigen en steeds maar weer denken dat er wat gaat gebeuren en dat er een handreiking komt. Bij Irak kwam die er niet, en ik mag hopen dat Iran verstandiger is en dat het land mede door het

ontwikkelen van een deadline eieren voor zijn geld zal kiezen.

De heer **Haverkamp** (CDA): Uw suggestie is dus, dat deze minister tegen een deadline zou zijn?

De heer **Voordewind** (ChristenUnie): Neen, dat zijn absoluut mijn woorden niet. Ik ben ervan overtuigd dat de minister ontzettend zijn best doet om het bewuste extra pakket te krijgen. Dat heeft hij in verschillende debatten aangegeven. Ik vraag hem nu met deze motie – en ik hoop dat u dit zult ondersteunen – om in de gesprekken de druk op te voeren en zowel bij de EU als bij de Verenigde Naties erop aan te dringen om in de toekomst een deadline vast te stellen en een datum te bepalen waarop uiteindelijk een besluit zou moeten worden genomen.

De heer **Haverkamp** (CDA): Geeft u met het feit dat u dit vraagt aan dat u van mening bent dat de minister dit niet eigenstandig zou doen?

De heer **Voordewind** (ChristenUnie): Ik heb het gemeld in mijn eerste termijn. De minister heeft toen gezegd dat hij mijn motie afwacht. Ik wacht vervolgens zijn commentaar op mijn motie af. Ik kreeg niet de indruk dat hij een sterk tegenstander daarvan zou zijn, maar ik wil hem dit, hopelijk namens de Kamer, graag meegeven in het overleg met de EU-partners en binnen de VN.

De heer **Blom** (PvdA): Ik snap een aantal dingen niet. Wij hebben hierover uitgebreid gedebatteerd vanochtend. Het begrip deadline zou vanuit de Verenigde Staten zijn gelanceerd. Dat blijkt niet het geval te zijn; de Verenigde Staten stellen geen deadline. Waarom zou de Tweede Kamer dat dan wel doen? Ik vraag mij ook af welke indruk u denkt achter te laten als de Tweede Kamer een deadline wil stellen, terwijl de Verenigde Staten dat niet willen. Wij moeten ook een beetje kijken naar de effectiviteit van zo'n motie.

Als wij nu al deadlines willen stellen voor sancties tegen Irak, gaat u ervan uit dat het rapport van de heer ElBaradei een negatieve lading zou hebben. Wij kennen echter allemaal het rapport nog niet. Wat zijn dan nut en noodzaak van de motie? Bovendien snap ik de timing niet helemaal.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik vraag deze minister niet om een deadline te stellen, want dat zou absoluut geen indruk maken op Iran. Ik vraag hem of hij de mening van de Kamer deelt dat het verstandig kan zijn om een deadline te bespreken in EU- en VN-verband. Er komt weer een aantal internationale vergaderingen aan. Als steeds maar weer wordt afgewacht, geeft dat Iran alle kans om te zeggen: men dreigt wel constant het pakket te zullen aanvullen, maar uiteindelijk doet men het niet. Op een gegeven moment moet de daad bij het woord worden gevoegd.

Het is prima dat er weer een rapport besproken wordt van ElBaradei. De signalen die ik krijg, zijn niet positief. De eerdere rapporten van ElBaradei waren ook niet positief. Ik meen dat het stellen van een duidelijke deadline druk op de ketel zet.

□

Minister **Verhagen**: Mevrouw de voorzitter. Tijdens het AO van vanochtend hebben wij uitvoerig stilgestaan bij de gebeurtenissen in Iran. Het moge overduidelijk zijn dat de Kamer en de regering de afschuw en de verontwaardiging over de gebeurtenissen in Iran delen. Het is niet te accepteren dat hardline-elementen binnen het regime onder leiding van Ahmadinejad en met instemming van de opperste leider het democratische proces hebben gemanipuleerd en protesten daartegen bruut hebben onderdrukt. Daarover bestaat geen verschil van mening tussen de Kamer en de regering, integendeel.

Ik ben het eens met alle leden van de Kamer die hebben gesteld dat aan de voortdurende weigering van Iran om de internationale verplichtingen van het non-proliferatieverdrag na te komen nu een nieuwe dimensie is toegevoegd is en een urgentie gekregen heeft. Tegen die achtergrond is de voortdurende weigering van Iran om de door Amerika en Europa uitgestoken hand aan te nemen, nog verontrustender geworden.

Ik ben het eens met de heer Voordewind dat Iran op tijd speelt. Iran probeert de wereld aan het lijntje te houden en nieuwe, scherpere sanctiemaatregelen te voorkomen. Met het in de motie-Haverkamp c.s. genoemde pakket van extra sancties wordt die druk opgebouwd. Er wordt namelijk concreet aangegeven welke consequenties het heeft als Iran iets niet doet. Het is dus van tevoren duidelijk. Tegelijkertijd zie je dat de verrijkingsactiviteiten doorgaan. Daar laat de IAEA geen twijfel over bestaan. Ik heb er ook geen twijfel over dat bij het nieuwe rapport een ander geluid zal doorklinken. Het is evident dat wij al drie jaar geconfronteerd worden met een weigering van Iran om aan inspecties mee te werken. Om te voorkomen dat er nieuwe maatregelen worden genomen en om de aandacht van de wereld af te leiden van de brute onderdrukking rondom de verkiezingen, hebben ze nu overigens opeens wel gezegd dat ze willen meewerken. Dat is een punt dat je hebt bij een deadline, dat moeten wij ons realiseren: op het moment dat wij een deadline stellen, is de kans groot dat Iran vlak van tevoren zegt dit of dat te gaan doen of wel bereid te zijn om te praten. Dat moeten wij ons realiseren. Er is, wat ze ook zeggen, door Iran geen helder besluit genomen om de verplichtingen na te komen, de illegale verrijkingsactiviteiten op te schorten, de dialoog zonder voorwaarden aan te gaan en de uitgestoken hand van Europa aan te nemen.

Ik ben bijzonder blij dat er op dat punt geen verschil van mening is tussen Kamer en regering en tussen Europese Unie en Verenigde Staten. Wij trekken in dit dossier samen op. Daaraan doen tot nu toe China en Rusland ook mee en dat moeten we zo zien te houden. De heer Haverkamp heeft volkomen gelijk als hij zegt dat het onterecht zou zijn, de suggestie te wekken dat ik mij daar niet voor inzet. Ik zie de motie als ondersteuning van het regeringsbeleid.

Ik zet mij, ook op basis van de motie-Haverkamp/Voordewind, in voor een aanvulling op het sanctiepakket. Ik wil mij ook samen met de Europese en Amerikaanse collega's, die ik deze maand overigens meerdere malen zal spreken, juist hierover, inzetten voor een verhoging van de druk. Als daarbij de mogelijkheid bestaat dat de EU en de VS een deadline formuleren, dan zal ik mij daarvoor langs de lijnen van deze motie inzetten.

Nogmaals, het moet Iran duidelijk zijn dat niet meewerken met de IAEA en niet onvoorwaardelijk reageren op de uitgestoken hand van Europa en de Verenigde Staten zal leiden tot aanscherping van de sancties. In die zin zie ik de ingediende motie als ondersteuning van staand beleid. Ik kan mij iets voorstellen bij de appreciatie van de leden Blom en Haverkamp, maar wij trekken hierin gezamenlijk op en ik ga ervan uit dat wij dat ook in de toekomst zullen blijven doen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, vanavond over de ingediende motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Verbeet

Aan de orde is het **debat** over **natuurherstel Westerschelde**.

De **voorzitter**: Ik heet de minister-president, de minister van LNV en de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat van harte welkom, en ook alle andere belangstellenden. U mag helaas nooit uiting geven aan uw opvattingen als u op de tribune zit, ook al wilt u dat nog zo graag. Dat kan niet. De enigen die hier mededelingen doen over hun opvattingen, zijn de leden. Daar gaan wij nu naar luisteren.

□

De heer **Polderman** (SP): Voorzitter. De Westerschelde is diep genoeg. Die gaan wij niet verdiepen en die polders hoeven niet onder water. Eigenlijk is dat einde verhaal. Wat de SP-fractie betreft, diepen wij die Westerschelde dus niet uit. Dat uitdiepen is namelijk totaal overbodig. Het allergrootste containerschip ter wereld is een paar maanden geleden zonder problemen de Antwerpse haven binnengelopen. De enige beperking voor deze oceaanreuzen is het feit dat zij na een tocht van een paar weken een aantal uren moeten wachten tot het hoogwater is. Bovendien is de vraag of je al die reuzen de haven van Antwerpen in wilt hebben. Antwerpen ligt 80 km landinwaarts vanaf de monding van de Schelde en met Zeebrugge heeft België al een haven waar die reuzen kunnen aanleggen. Verdiepen is dus waanzin of zot, zoals de Belgen zeggen.

Het hele verdrag uit 2005 is sowieso een brevet van onvermogen van de Nederlandse regering. De Belgische reders hebben mogelijkheden zat, bijvoorbeeld richting Zeebrugge. Nu al kunnen daar schepen tot 16,75 m zonder problemen aanleggen. Dat is nog eens wat anders dan de 13,10 m waar wij het over hebben bij de verdieping van de Westerschelde. Daar komt nog bij dat er inmiddels al wordt gesproken over een vierde verdieping. Het gaat dus maar door.

Terwijl de bewindslieden over elkaar heen tuimelen en de premier zich er nog eens mee bemoeit – waarom doet hij dat eigenlijk? – lachen de havenbaronnen uit Antwerpen het hardst. Zij tillen de Belgische bevolking